

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.07.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

bnr.bg

✓ **Васил Велев: Очаквам спад на лихвените равнища по кредитите**

<http://bnr.bg/sites/horizont/Shows/Current/NeshtoPoveche/economics/Bulgaria/Pages/0407Velev.aspx>

Спадът при вземането на кредити е 1 процент в рамките на 1 месец. Спадът на годишна база е около 90 милиона лева. Тези данни на Централната банка коментира **Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България**. Той обясни, че *спадът е при потребителските кредити, а като цяло кредитите растат*. Неговите очаквания са за *спад на лихвените равнища по кредитите. По депозитите такова намаление вече е факт. Банките в момента имат излишък от средства т.е. имат ресурс, но казват, че няма добри проекти. Ние пък казваме "дайте заедно да ги направим по-добри". Банките, които се държат партньорски към бизнеса, печелят нови клиенти, имат и по-добри резултати, смята Велев*.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Ведомствените бензиностанции няма да се свързват с НАП**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/04/1859739_vedomstvenite_benzinostancii_niama_da_se_svurzat_s_nap/

Ведомствените бензиностанции няма да изграждат връзка с Националната агенция за приходите (НАП), през която да отчитат наличностите си с гориво. Първоначално държавата искаше да свърже и фирмените складове за горива, от които се зареждат само служебни превозни средства. Причината бяха подозрения, че през тези обекти се осъществява нелегална търговия и държавата губи ДДС. Другите притеснения бяха, че в тях се търгува гориво от нелегален внос или местно производство, при което бюджетът се ощетява и с неплащането на акцизи. Според източници от управляващите обаче депутатите са се отказали от тази идея след срещи със засегнатите компании. В момента парламентът разглежда поправките в Закона за акцизите и данъчните складове на второ четене.

Отстъпка за индустрията

Другата важна поправка в него е възможността индустриални производители да ползват природен газ като суровина, без да плащат акциз. Този режим се позволява от европейските директиви. Ако индустрията ползва газа за цели, различни от производството, ще дължи акциз върху него. Дружествата все пак ще трябва да изпълнят и технически изисквания на Агенция "Митници", за да получат удостоверение, че са освободени от акциз.

Причина за тази промяна е фактът, че от началото на месеца за природния газ също се плаща акциз и ако индустриалните компании не бъдат освободени, каквато практика е позволена в ЕС, техните крайни цени ще се повишат и има риск да загубят конкурентоспособност.

Спорната поправка

Вече стана ясно и че от законопроекта отпада скандалното предложение на независимия депутат Венцислав Върбанов за промяна в структурата на акциза на цигарите. При нея вносните маркови цигари щяха да поскъпнат с една трета над сегашните си цени, а на производителите на евтините марки, които са предимно местно производство, се даваше възможност да свалят цените или да увеличат маржовете си заради по-ниската ставка на адвалорния акциз (той се определя като процент от продажната цена – бел. авт.). Представители на компаниите вносители веднага обвиниха депутата, че така прави жест към българските компании и по специално към "Булгартабак", който бе приватизиран миналата есен.

✓ **Икономическата теория се нуждае от основен ремонт**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/07/04/1859707_ikonomicheskata_teoriia_se_nujdae_ot_osnoven_remont/

Докато преподавателите по икономика се чудят как да обяснят света след кризата, насекомите могат да се окажат тяхната армия от помощници. Докато през септември 2008 г. американската инвестиционна банка "Леман брадърс" рухваше, аржентински мравки участваха в германско телевизионно шоу. Пред тях бе постен избор между къс и дълъг път до храната. На теория заради тяхната химическа комуникация и милионите години еволюция би трябвало да изберат късия път. За ужас на продуцентите те обаче избират дългия път и продължили да се движат по него, дори и след като някои открили по-кратката пътека. "Германците бяха бесни", казва професорът по икономика Алан Кърман, чийто приятел и колега Ги Терола провеждал експериментите. Кърман е започнал да използва този пример, когато говори за модерното икономическо мислене. Насекомите не са били ефективни, но в крайна сметка достигнали до целта си. "Мисля, че и с икономиката е така", казва Кърман. Именно в това се корени революцията, която се натрупва в сърцето на

науката за икономиката в Европа, разказва агенция Reuters.

Развенчаване на теориите

Със задълбочаване на кризата в еврозоната, икономисти във Франция, Германия и Италия бяха принудени да се откажат от учебническите теории и да погледнат към реалния свят - от насекомите до финансовите пазари, от банките до компютърните томографи, за да разберат по-добре какво се случва. Все повече преподаватели твърдят, че много от учебниците, написани от специалисти, които не предвидиха кризата, са далеч от реалността, непоследователни, тъпи, а днес и опасни. "В този смисъл кризата е голяма възможност", казва Кърман. "Ако не беше фактът, че милиони хора страдат, няма по-добро време да си икономист. Сега можем да видим какво е грешно в нашата теория", допълва той. Да твърдиш, че теорията не е ефективна, доскоро би се сметнало за ерес в много часове по икономика. Модерната икономическа теория започва да се появява през 80-те години на миналия век благодарение на Нобеловия лауреат Робърт Лукас от Университета в Чикаго. Той твърди, че икономическите модели са нещо, което трябва да можеш да вкараш в компютъра и да задействаш: "Механичен изкуствен свят, населен от взаимодействащи си работи." Ако не е в модела, няма как да се случи - например сривът във финансовата система. Новите кейнсианци пък допускаха възможни пазарни провали, но продължаваха да се основават на идеята, че поведението на хората е рационално.

Време за практичен подход

След задълбочаването на кризата обаче икономистите започнаха да си задават въпроса как така професията е била сляпа за факта, че теориите ѝ водят хората по грешната пътека - също както мравките на Ги Терола. Все повече преподаватели по икономика и в Европа, и в САЩ смятат, че е дошло време за по-практичен подход. Миналата година британският икономически консултант Даян Коил организира конференция за преподаването на икономика. Темите били от сложна теория до това дали икономистите биха могли да си намерят работа. Повечето икономисти, които завършват образованието си сега, няма да са достатъчно подготвени да разберат Financial Times, смята британският икономист Джон Кей, според когото те прекалено дълго са смесвали абстрактното и реалното. Нуждата от промяна в икономическата теория се забелязва и в Германия, където професор Петер Бофингер, който оглавява отдела за монетарна политика и международна икономика в Университета във Вюрцбург и е бивш съветник на канцлера Ангела Меркел, също смята, че повечето учебници са опасни. "За мен най-удивителното нещо беше, че тези книги не намират аналитично обяснение на безработицата", казва Бофингер. Освен това според него е невероятно как стандартните модели не допускат, че хората ще се държат по начин, който отразява несигурност за бъдещето. Теорията твърди, че един испанец например, изгубил работата си, ще действа така, сякаш ще си намери нова след година. "Това е ужасно грешно. Ако студенти по медицина учеха тези глупости, човек би се страхувал да отиде на лекар, нали", казва Бофингер. Повечето икономисти отхвърлят такива критики, но все пак си задават въпроса доколко конвенционалният подход е заслепил хората, смята Даян Коил. Според Саймън Еверет от Университета "Сен Гален" макроикономистите са пренебрегнали финансовите системи в повечето от моделите си, а пък финансистите са пропуснали някои икономически връзки.

Преподаватели: Прекалено либерализираният пазар създава чудовища

На стената на партера на университета Бочони в Милано е изложено произведение, на което се като част от вестникарско заглавие се вижда цитат от християнска молитва: Et Dimitte Nobis Debita Nostra. (И прости дълговете ни). Основан през 1902г., Бочони е първият университет в Италия, връчващ диплома по икономика. Премиерът Марио Монти е бил ректор тук между 1989г. и 1994г. Тук са учили десетки от висшите италиански държавни ръководители и банкери. В известен смисъл това е катедрала на ортодоксалната икономическа мисъл. Но сега това се променя. "Всички макроикономически парадигми се оспорват след кризата от 2007г.", казва Стефано Гати, директор на бакалавърските програми по икономика и финанси. Студентите на "Бочони" използват европейското издание на известния учебник на Оливие Бланшар, главен икономист на МВФ и на Грегъри Манкив, професор от Харвард. И двата учебника са обновени, за да отразят ефекта от кризата, но това може би не е достатъчно. Бланшар заяви през 2008г., че "състоянието на макроикономиката е добро", само за да напише през 2011г., че "нашите най-съкровени убеждения" са поставени под въпрос от кризата. Гати каза, че "парадигмата, че пазарът ще се коригира сам, върху която Бланшар и Манкив основават теориите си, е закъсала сериозно". "Прекалено либерализираният пазар създава чудовища." Франческо Саита, преподавател по финансови пазари и институции в "Бочони", покани водещи банкери и икономисти да говорят пред студентите. "Студентите се нуждаят от по-малко икономически модели и повече методи за разбиране на несигурността", коментира Джовани Валоти, преподавател по публичен мениджмънт. Алесандро Кофано, студент по икономика в трети курс, казва, че непрекъснато изникват въпроси за това защо формулите и графиките от учебниците ги няма в реалния живот.

[Вестник Класа](#)

✓ Без зелената енергия поскъпването на тока щяло да бъде с 5%

http://www.klassa.bg/news/Read/article/208036_%D0%91%D0%B5%D0%B7+%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D1%8F+%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BA%D1%8A%D0%BF%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE+%D0%BD%D0%B0+%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%B0+%D1%89%D1%8F%D0%BB%D0%BE+%D0%B4%D0%B0+%D0%B1%D1%8A%D0%B4%D0%B5+%D1%81+5%25

Ако не беше зелената енергия, поскъпването на тока щеше да е едва с 5%, което включва всичко останало – квоти за въглеродни емисии, дългосрочни договори към американските централи и всички останали разходи. 8% се дължат на зелената енергия и е много важно да стане ясно на хората защо се появи тази зелена енергия в България. Това каза Делян Добрев, министър на икономиката, енергетиката и туризма, пред Нова телевизия.

Защото през 2007 г. е направен закон, който казва, че ние приветстваме всеки инвеститор в зелена енергия в България, ще му плащаме по 800 лева на мегават, което е 20 пъти повече, отколкото е цената на електроенергия към онзи момент от конвенционалните централи. Ще му изкупуваме задължително енергията. Първо, задължително ще го присъединим, второ, задължително ще му купуваме енергията за 12 години, което насочва фокуса на спекуланти от целия свят тук, в България, посочи Добрев.

Ние трябва до 2020 г. да постигнем 16% от ВЕИ. Трябваше да го направим последните пет години, когато тези централи са възможно най-евтини, защото технологията напредва и всяка година токът от тези централи става все по-евтин. През 2007 г. токът е бил 855 лева от фотоволтаици, в момента е към 236.

Той допълни, че дългосрочните договори с ЕРП-та, дългосрочните договори с американските централи в комплекса „Марица-изток“, със „Софийска вода“ хипотетично е възможно да бъдат разтрогнати, но това означава, че трябва да се платят милиарди левове неустойки за направените инвестиции, поради което това не е лесна тема за решаване. Министърът разясни, че когато са подписвани тези договори, е нямало изискване на Европейския съюз да не се подписват такива, а сега има. „Европейският съюз вече има законодателство, което не позволява дългосрочните договори. За съжаление, когато ние сме поели този ангажимент през 2001 година, тогава не е съществувало такова изискване и ние наследяваме едни договори, които сега започваме да плащаме. Това е важно. Те не са плащани от 2001 година до сега, а започнахме да плащаме за тези централи миналата година“, допълни министър Добрев.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Спират в 18 часа касовите апарати

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-07-05&article=415544>

Заведения спират касовите си апарати в 18 ч, когато смятат, че работното време на данъчните е свършило, но продължават работа до 22 часа. А именно във вечерните часове заведенията правят най-големи обороти. Тези кръчмарски хитрости вече се виждат за секунди от данъчните, които следят в реално време оборотите на търговците. Във всички териториални дирекции на НАП има специални звена, които следят данните, които подават касовите апарати за отчетените обороти. Така се избират рисковите търговци, на които се правят проверки. Откакто всички касови апарати са вързани с НАП, са направени близо 30-40 хил. проверки. За проверка се избират и търговци, които отчитат твърде ниски обороти, за да се оправдае съществуването на магазинчето. Ако реално се правят обороти от 20-30 лв. дневно в продължение на месеци, търговецът би трябвало да е фалирал. В тези случаи явно се крият доходи. Друг често срещан трик е през целия месец да се отчитат ниски обороти от 20-50 лв. на ден, на 30-о и 31-во число да се отчита оборот от няколко хиляди лева. В тези случаи явно търговецът крие продажбите си през целия месец, а в края му отчита точно такъв оборот, който е достатъчен да се покрият направените разходи. Така се отчита минимално ДДС и данък печалба за внасяне в бюджета. Всички тези хитрости вече се хващат лесно от данъчните. В момента особено внимание се обръща на търговците по морето, където традиционно през лятото се правят опити за укриване на обороти. Българите пазаруват най-много в петък, събота и по празниците, когато се събират три-четири почивни дни, сочат данните на НАП за отчетаните обороти.